

MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO POKYČIAI ŽEMESNĖSE PAKOPOSE

- Numatoma visuotinę mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą organizuoti baigiant pradinio ugdymo programą (4 klasė) ir pagrindinio ugdymo programos I dalį (8 klasė).
- 4 ir 8 klasėje siūloma vykdyti elektroninius nacionalinius mokinių pasiekimų patikrinimus, kurie bus privalomi visiems mokiniams. Užduotys mokiniams bus rengiamos ir pateikiamos centralizuotai per elektroninę vertinimo sistemą, patikrinimai vyks mokyklose prižiūrint mokyklos mokytojams, o atliktų užduočių vertinimas vyks automatizuotai.
- 4 klasėje pasiekimai bus tikrinami lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos, visuomeninio ugdymo ir gamtamokslinio ugdymo. Mokiniui, nepasiekusiam patenkinamo pasiekimų lygio nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų metu, 5 klasėje bus teikiama papildoma mokymo(si) pagalba spragoms likviduoti.
- 8 klasėje pasiekimai bus tikrinami lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos, visuomeninio ugdymo (istorija, geografija), gamtamokslinio ir technologinio ugdymo (biologija, chemija, fizika, informatika, technologijos). Mokiniui, nepasiekusiam patenkinamo pasiekimų lygio nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų metu, 9 arba I gimnazijos klasėje bus teikiama papildoma mokymo(si) pagalba spragoms likviduoti.

MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMAS BAIGUS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ

- 10 arba II gimnazijos klasėje siūloma vykdyti elektroninius pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimus, kurie bus privalomi visiems mokiniams. Užduotys mokiniams bus rengiamos ir pateikiamos centralizuotai per elektroninę vertinimo sistemą. Patikrinimai vyks mokyklose prižiūrint ir kitos mokyklos mokytojams. Atliktų užduočių vertinimas vyks ir automatizuotai, ir centralizuotai pasitelkiant mokytojus-vertintojus.
- Pagrindinio ugdymo pasiekimai būtų tikrinami lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos. Nuo 2023-2024 m. m. bus vykdomi patikrinimai ir visuomeninio ugdymo (istorija, geografija, pilietinis ugdymas, ekonomika ir verslumas), gamtamokslinio ir technologijų ugdymo (biologija, chemija, fizika, informatika, technologijos), užsienio kalbų. Projektinis darbas 9-10 (I-II gimnazijos) klasėse bus privalomas.

- Pagrindinis išsilavinimas bus įgyjamas ir mokymasis vidurinio ugdymo programoje bus galimas tik baigus pagrindinio ugdymo programą (turint patenkinamus metinius visų dalykų įvertinimus) ir pasiekus slenkstinį pasiekimų lygį (gavus ne mažiau kaip 4 balus) vykdytuose pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimuose. Neišlaikius kurio nors pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo ar pasiekus tik slenkstinį pasiekimų lygį, jį perlaikyti bus galima tais pačiais mokslo metais (pvz. liepos mėn.).
- Mokinys tęsti mokymąsi vidurinio ugdymo programoje, įgyvendinamoje gimnazijoje, galės įgijęs pagrindinį išsilavinimą ir visų dalykų pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimų pasiekęs ne žemesnį kaip patenkinamą pasiekimų lygį (gavęs ne mažiau kaip 5 balus).
- Mokinys, įgijęs pagrindinį išsilavinimą, tačiau nepasiekęs visų dalykų pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimų patenkinamo lygio galės mokytis vidurinio ugdymo programoje, įgyvendinamoje kartu su profesinio mokymo programa.
- Jei mokinys turės patenkinamus metinius visų pagrindinio ugdymo programos dalykų įvertinimus ir po pakartotinio laikymo nepasieks patenkinamo pasiekimų lygio pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimuose, jis galės tęsti mokymąsi profesinio mokymo programoje, teikiančioje II lygmens kvalifikaciją arba profesinio mokymo programoje, įgyvendinamoje kartu su pagrindinio ugdymo programa ir teikiančioje III lygmens kvalifikaciją, ir pakartotinai dalyvauti pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimuose po metų.
- Jei mokinys turės nepatenkinamų metinių pagrindinio ugdymo programos dalykų įvertinimų, tačiau pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimuose pasieks ne žemesnį kaip patenkinamą pasiekimų lygį, jis galės tęsti mokymąsi vidurinio ugdymo programoje tik likvidavęs mokymosi spragas iki mokslo metų pabaigos, t. y. iki mokymosi vidurinio ugdymo programoje pradžios.
- Jei mokinys turės nepatenkinamų metinių pagrindinio ugdymo programos dalykų įvertinimų ir po pakartotinio laikymo nepasieks patenkinamo pasiekimų lygio pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimuose, jis turės kartoti kursą 10 arba II gimnazijos klasėje arba mokytis tik tų dalykų, kurių metinis įvertinimas nepatenkinamas, arba tęsti mokymąsi profesinio mokymo programoje, teikiančioje II lygmens kvalifikaciją, arba tęsti mokymąsi profesinio mokymo programoje, įgyvendinamoje kartu su pagrindinio ugdymo programa ir teikiančioje III lygmens kvalifikaciją, ir pakartotinai dalyvauti pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimuose po metų.

SIŪLOMŲ POKYČIŲ ĮGYVENDINIMAS

- Siūloma nacionalinius mokinių pasiekimų patikrinimus ir pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimus numatytose pasiekimų srityse numatant ir atitinkamą mokymosi pagalbą arba slenkstį siekiant tęsti mokymąsi vidurinio ugdymo programoje vykdyti nuo 2022-2023 m. m. (t. y. 2023 m. pavasarį).
- Vidurinio ugdymo vertinimo kaitą sieti su atnaujintų vidurinio ugdymo programų įgyvendinimu, t. y. ją įgyvendinti nuo 2023-2024 m. m. (2023-09-01 pradėjusiems mokytis III gimnazijos klasės mokiniams).
- 2023-2024 m.m. pradėję mokytis pagal vidurinio ugdymo programą privalėtų išlaikyti 2 VBE.
- 2025-2026 m.m. pradėję mokytis pagal vidurinio ugdymo programą privalėtų išlaikyti 3 VBE.

VERTINIMAS ŠIUOLAIKINĖJE PAMOKOJE

- Vertinimo tikslas – gerinti ugdymo procesą ir skatinti mokinį siekti pažangos ir aukštesnio pasiekimų lygmens.
- Svarbus kiekvienas vaikas.

Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas

- Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas yra ugdymo turinio dalis pamokoje. Per visą mokymo(si) laikotarpį taikomas ugdomasis (formuojamasis) ir apibendrinamasis vertinimas.

Vertinimas ugdymo procese

- Mokinių dalyko mokymosi pasiekimų vertinimas suprantamas kaip pagalba mokiniui sėkmingai mokytis, tobulėti ir bręsti, tapti savarankiškam, atsakingam už mokymosi rezultatus, ugdyti jo pasitikėjimą savo jėgomis, gebėjimą įsivertinti savo veiklą, pasirinkti tinkamiausius veiklos būdus, spręsti iškilusias problemas, reflektuoti mokymosi rezultatus.
- Vertinimas yra priemonė kaupti ir panaudoti informaciją apie mokinio mokymosi patirtį – pasiekimus, daromą pažangą.
- Remiantis vertinimo rezultatais, numatoma mokymosi perspektyva, individualizuojamas ugdymo procesas.

- Vertinant reikia apmąstyti ne vien ugdymo tikslus ir principus, turinį ir metodus, bet ir poveikį mokinio motyvacijai bei savigarbai.
- Mokinys neturi bijoti klausti, klysti, turėti kitokią nuomonę negu dauguma.

Formuojamasis vertinimas

- Mokiniui naudingiausias visą mokymosi laikotarpį vyraujantis formuojamasis (ugdomas) vertinimas.
- Šio vertinimo paskirtis – padėti mokiniui mokytis, tapti sąmoningu ir savarankišku besimokančiuoju, suteikiant konstruktyvią grįžtamąją informaciją.
- Formuojamasis vertinimas yra nuolatinis informacijos apie mokinio žinias, supratimą, gebėjimus, nuostatas rinkimas ir analizavimas, tos informacijos panaudojimas, planuojant, koreguojant numatytas mokymosi veiklas, grįžtamosios informacijos mokiniui mokymosi proceso metu teikimas, mokinio įsivertinimo ir mokinių vienas kito vertinimo gebėjimų ugdymas.
- Formuojamasis vertinimas sukuria prielaidas mokiniui pasitikėti mokytoju, geranoriškai bendradarbiauti, įveikiant mokymosi sunkumus.
- Mokytojas aiškina, pataria, pozityviai komentuoja mokinio veiklą.

Apibendrinamasis vertinimas

- Apibendrinamasis vertinimas taikomas tada, kai norima įvertinti mokinių gebėjimus ir įsitikinti, kurie susiformavę, kurie nepakankamai susiformavę, kurie visiškai nesusiformavę.
- Dažniausiai jis atliekamas tam tikro mokymosi laikotarpio (temos, trimestro, pusmečio, metų) pabaigoje ir padeda mokytojui nustatyti mokymosi stipriąsias puses ir mokymosi spragas, kad būtų galima suteikti mokiniui reikiamą pagalbą ir numatyti tolesnius mokymosi žingsnius.
- Pasiekimų vertinimas turi būti nukreiptas į mokymosi rezultatų gerinimą ir asmeninės pažangos siekimą, o ne į mokinio klaidų akcentavimą.

Vertinimo planavimas

- Svarbu, kad diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimas būtų planuojamas kartu su ugdymo procesu; planuojant vertinimą, būtų remiamasi ugdymo programų reikalavimais, išsikeltais tikslais.
- Mokytojas pirmiausia turi atsižvelgti į vertinimo tikslą, parinkti tinkamus, vertinimo tikslus atitinkančius vertinimo būdus, numatyti užduoties apimtį, laiką, vertinimo kriterijus, vertinimo informacijos pateikimo mokiniams formą.

Mokinių vaidmuo vertinime

- Į pasiekimų vertinimo procesą nuo pat mokymosi pradžios turi būti įtraukti ir mokiniai: mokytojas iš anksto supažindina mokinius su ilgalaikiais ugdymosi tikslais, pamokos uždaviniu, aptaria numatomus pasiekti per tam tikrą laikotarpį (pamoką, trimestrą ar pusmetį) mokymosi rezultatus ir susitaria dėl vertinimo kriterijų.
- Labai svarbu, kad prieš pradėdami darbą **mokiniai kartu su mokytoju** aptartų vertinimo kriterijus, mokytūsi juos taikyti, įsivertindami savo darbą ir vertindami kito darbą. Taip mokiniai mokosi adekvačiai ir kritiškai vertinti savo žinias, pasiekimus bei kūrybinę veiklą; jautriai ir taktiškai, geranoriškai ir etiškai vertinti savo bendraklasius.

Kas svarbu pamokoje?

- Aiškių, mokiniams suprantamų ir su jais aptartų vertinimo kriterijų nustatymas, skelbimas, taikymas.
- Dėmesys grįžtamojo ryšio organizavimo kokybei, kryptingumui ir tikslingumui.
- Įsivertinimo organizavimas / vykdymas.
- (I)si)vertinimo rezultatų reflektavimas (kryptingas aptarimas).
- Vertinimo informacijos naudojimas tolimesniam mokymui(si) planuoti.
- Mokinių darbai vertinami pagal konkrečius kriterijus, kurie buvo aptarti pamokos pradžioje, įvardijant, kas gerai ir ką reikėtų tobulinti.